

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

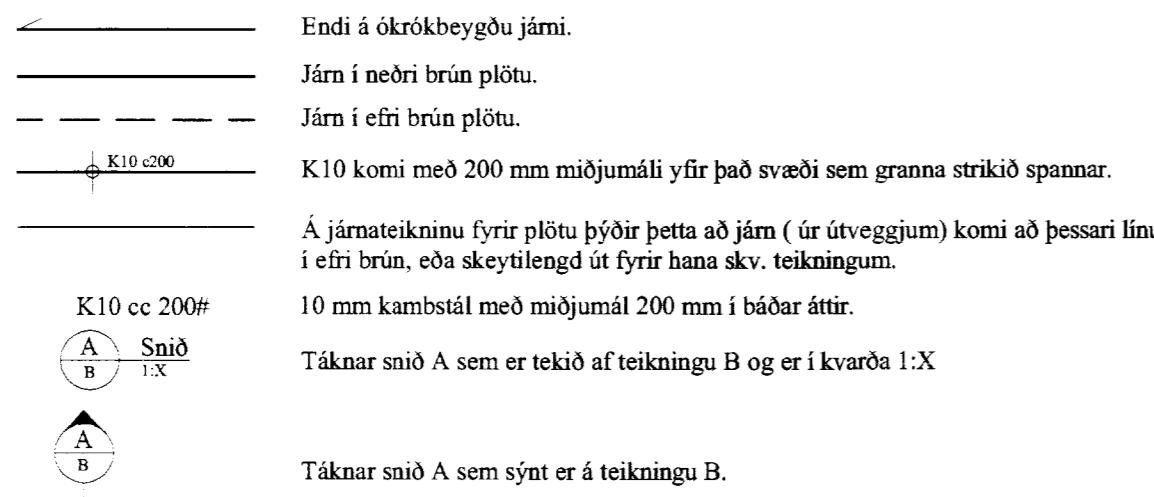
Kambstál, táknað með K og þvermáli járms í mm, er kambstál S500 eða betra. Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttjárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 40 x þvermal stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og i steypuskilum skal bendistál ávallt ganga skeytilengd fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfelliðri suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenndu suðustaðals, t.d. Din4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustáð skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnsflokum.

Bendinet sem eru rafsoðin skulu vera kalldregin og hafa lágmarkstogpol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá söluaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

Þvermál stangar	Beygjuþvermál
θ < 20	4θ
θ ≥ 20	7θ

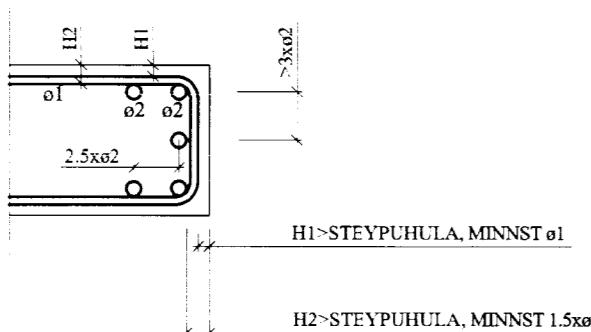
Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi töflu nema annað komi fram á teikningum.

Steypa innanhúss	25
Steypa utanhhúss	30
Steypa í vatni eða jarðvegi	45

Steypuhula í súlum

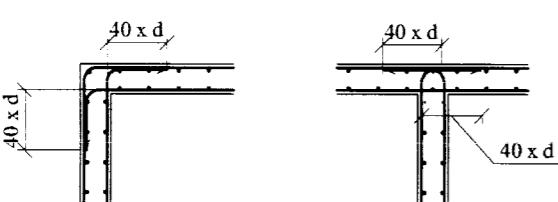

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal beta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Frágangur járna í beygjum

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal beta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistáls er $40 \times \theta$, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
θ = 8	320
θ = 10	400
θ = 12	480
θ = 16	640
θ = 20	800

Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm	Skeytilengd burðarjárná	Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Skeytilengd þverjárná	Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm	

Þvermál stanga 7-8 mm	Skeytilengd burðarjárná	Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Skeytilengd þverjárná	Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm	

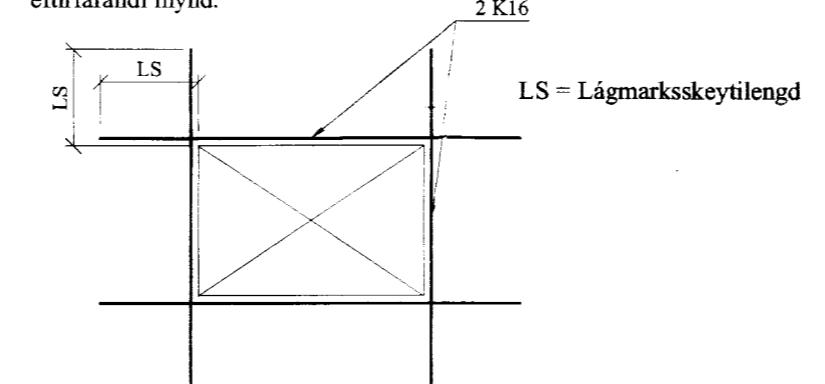
Fjarlægðarkrossar fyrir bendistál

Í mótmó skal bendistáli vera haldið í rétti fjarlægð frá mótmó með fjarlægðarklossum. Járn í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Bílð milli klossanna og stólanna skal vera samkvæmt eftirfarandi töflum.

Þvermál	Skeytilengd
θ = 8	320
θ = 10	400
θ = 12	480
θ = 16	640
θ = 20	800

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Göt sem hafa hlíðar sem eru minni en 200 mm þarf engi viðbótarjárnun. En göt sem eru stærri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Göt sem hafa hlíðar sem eru minni en 200 mm þarf engi viðbótarjárnun. En göt sem eru stærri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumóta skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypulungu sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslát skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslát:

Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	-/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	-/- 10 mm
Steypir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steypir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi veggja á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flata og 3 metra réttseikið sem lögð er á steypan flöt má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Steinsteypa

Brotþolsflokkar:

Brotþolsflokkar eru skv. EC, táknaðir með C X/Y, þar sem X standur fyrir brotstyrk sívalnings en Y standur fyrir brotstyrk kubbs. Í undirstöðum, veggjum og plötum skal vera C25/30 steypa nema annað komi fram á teikningum.

Blöndunarhlutföll:

Fylliefni uppfylli kröfur byggingareglugerðar og sáldurferill skal vera skv. Rb. blaði Eq.002. Mesta kornastærð skal vera 32 mm, nema annað komi fram. Steypa sem skal pola frostveðrun skal vera loftblendin, 5-7 % með mestu frávik -0,0 % og +0,5%, miðað við mælingu rétt áður en steypan er lögð í móti (eftir dælingu). Minnsta sementsmagn skal vera 300 kg/m³. Þungahlutfall vatns og sements (V/S-tala) skal vera innan við 0,55. Sigmál skv. aðferð ÍST verði á bilinu 60-80 mm, mælt fyrir notkun þjálfiefna. Íblöndunarefni er háð samþykki hönnuða.

Niðurlög, aðhlíun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulöginn myndi eina einsleitna og samþappada heild. Fallhað hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirborð steypu skal verja ofþormun, ofkælingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að jafnaði ekki risa af veggjum fyrir en eftir 3 daga, þó hinnig að ákvæði ÍST 10 standist ávalt.

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokkað skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltæfni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsmiðaðar festingar utanhhúss skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðriðar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og pykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltappa.

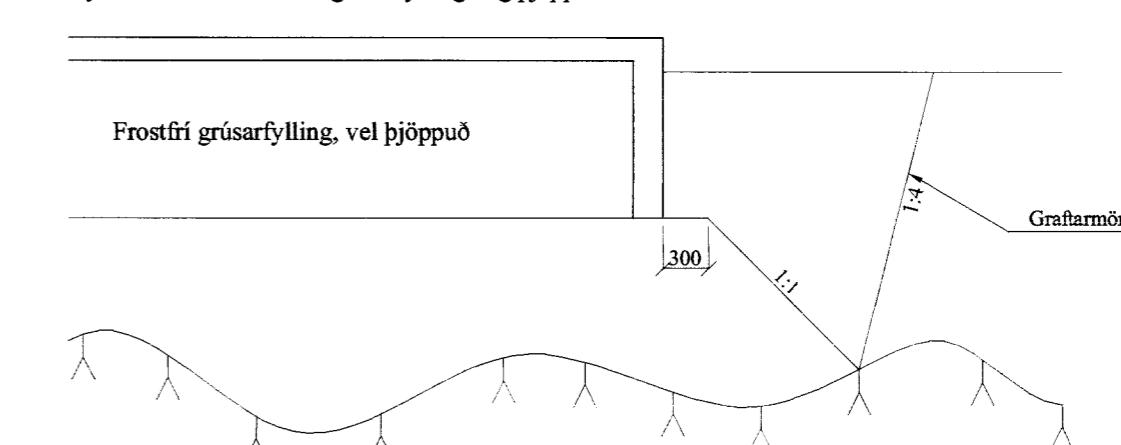
Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025. Það skal sandblásíð og grunnad með ryðvamargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðnir eru saman. Öll rafsuðvinna skal uppfylla skyrslorið DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá lönteknistofnun Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuðferða sem áfomað er að nota.

Fylling

Fyllt skal með frostfríri grúsarfyllingu og þjappað samkvæmt eftirfarandi töflu.

Fyrir undirstöðum skal grafa niður a heillegan, burðarhæfan klapparbotn. Síðan skal fylla upp með frostfríri burðarhæfi grús, bleyta vel og þjappa síðan skv. eftirfarandi töflu:

Tæki	Lagþykkt [m]	Fjöldi yfirferða
5,0 tn vibrovaltari	0,4	6
0,5 tn vibroplata	0,3	4
0,4 tn vobroplata	0,2	4

A	
Br:	